

Datum: 22.3.2021

Sajenje dreves: Poskrbimo, da dobi sadika dobro popotnico

Slovenska tradicija pravi, da ob rojstvu posadi drevo. Zato se bom v prispevku dotaknila te lepe domače tradicije, ki jo je v tem norem času vredno še bolj ohranjati. Ni ga lepšega občutka, kot utrgati plod iz domačega drevesa, za katerega vemo od kod je prišel in kakšna pot je za njim.

Sadjarji dajemo prednost jesenskemu sajenju dreves, izjema sta le kivi in kaki, ki sta občutljiva na nizke temperature. Pa vendar je čas za sajenje tudi spomladi.

Preden kupimo sadike, naredimo sadilni načrt. Sadna drevesa izberemo glede na razpoložljivi prostor, vedeti moramo kakšna bo njihova končna velikost. Pri sadnih drevesih je ta odvisna od tipa podlage, na katero je cepljena. Drevo potrebuje osončeno mesto, občutljivejše vrste pa tudi zavetno lego.

Sadilne jame je najbolje pripraviti pred nakupom sadik. Izberemo mesta na vrtu, kjer je zemlja rodovitna, dovolj globoka, odcedna in kjer ni visoke podtalnice. Večina sadnih rastlin potrebuje vsaj 50 cm globoko zemljo, da jih suša ne prizadene in nam jih ni treba pogosto zalivati. Jama naj bo široka od 60 do 70 cm in globoka vsaj 50 cm. Če je mogoče, ločimo zgornji in spodnji sloj zemlje, da bomo jamo zasipavali v obratnem vrstnem redu, kot smo jo odkopavali. Podobno velika je sadilna jama za okrasna drevesa, globoka naj bo vsaj toliko, kolikor je visok lonec s sadiko, ali toliko, da bo sadika z golimi koreninami posajena enako visoko, kot je rasla v drevesnici. Širina naj bo najmanj za dva premera koreninske bale ali krošnje drevesa. Pomembno je, da ob pripravi jame temeljito prerahljamo tudi njeno dno.

Sadike je idealno kupovati pri drevesničarju, ki jo je sam vzgojil, a vendarle nimamo vedno te možnosti. Zato je pomembno, da pogledamo korenine. Le-te ne smejo biti izsušene ali poškodovane. Če kupujemo sadiko v loncu, je ne smemo zlahka potegniti iz njega, kajti to pomeni izsušeno koreninsko grudo, za kar je kriv substrat z velikim deležem šote. Koreninice, ki izraščajo iz odprtih na dnu lonca kažejo znake dobro razvitega koreninskega sistema.

Pri sadnih drevesih mora biti cepljeno mesto dobro zaraščeno, brez razpok, če želimo obraščeno sadiko, mora imeti vsaj pet na strani enakomerno izraščanih, nepoškodovanih poganjkov, dobra pa je tudi enoletna sadika v obliki šibe, iz katere bomo z rezjo sami vzgojili zeleno obliko krošnje.

Po nakupu sadnih sadik je najprej potrebno poskrbeti, da se korenine ne bodo izsušile. Najbolje je, da korenine sadik čim prej vkopljete v zemljo. Pred sajenjem puljenih sadik z golo korenino

(puljene sadike) le-te za 24 ur namočimo v vodo, še boljše je, če v vodo namočimo kar celo sadiko.

Sadika mora biti vedno posajena tako globoko, kot je rasla v drevesnici ali v loncu. Pri sadnem drevju to pomeni, da je cepljeno mesto približno 20 cm nad tlemi.

Ob zasipanju jame enakomerno dodajamo mineralno gnojilo, vseskozi nasuto zemljo rahlo tlačimo. Dvajset centimetrov pod ravno tal namestimo mrežo proti voluharju in v košaro postavimo sadiko, ki smo ji vse predolge korenine prej porezali približno na dolžino 20 cm. Korenine lepo razporedimo in jih zasujemo z drobno zemljo. Okoli košare natresemo kompost ali hlevski gnoj in vse skupaj zasujemo do vrha. Sadiko utrdimo tako, da zemljo okoli nje zahodimo. Količek je najbolje zapičiti že v dno sadilne jame, da pozneje ne poškodujemo korenin. Deblo privežemo obenj z vrvico v obliki osmice. Vmes mora biti vsaj 8 cm prostora.

Če je zemlja ob sajenju suha, posajeno drevo zalijemo z zalivalno vodo. Paziti pa moramo, da sadike ne utopimo, kar se zgodi, če v težki zemlji izkopljemo premajhno sadilno jamo (manjšo od priporočene), iz katere voda težko pronica v globino! Zaradi tega ob pripravi prerahljamo tudi dno jame.

Vsako drevo potrebuje zaščito in oskrbo za svojo rast in razvoj. Zasaditev je šele začetek. In če bomo drevesu nudili vse to, nam bo kmalu poplačal s sočnimi plodovi.

mag. Urška Cvelbar, uni.dipl.inž. kmet.